

VERSLAG van de digitale vergadering van de commissie Omgevingsvisie van 20 januari 2022

Voorzitter:

T. Koelewijn

Aanwezig:

H. van Essen (gedeputeerde)
E.J. Broere (PVV), F. Hazeleger (SGP), dr. A.R.S. Karatas (GroenLinks), O. de Man (VVD),
H. Rikkoert MSc (ChristenUnie), O. Suna (PvdA), L. Veen (D66), C. Westerlaken (CDA), W. Weyers (JA21),
M. de Widt (D66)

Van ambtelijke zijde aanwezig:

dr. R. Poort (griffier) en G.J. van der Kroon (Notuleerservice Nederland)

Verslag:

M. Sijses-Villerius (Notuleerservice Nederland)

---

1 Opening en Algemeen

1.1 Opening

De voorzitter opent de vergadering om 19.30 uur en heet eenieder welkom in deze online vergadering.

1.2 Vaststellen agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld

1.3 Mededelingen

--

1.4 Rondvraag

--

1.5 [Vaststellen verslagen commissie Omgevingsvisie](#)

Besloten wordt om dit punt door te schuiven naar de vergadering van 9 maart 2022.

1.6 [Termijn agenda Omgevingsvisie en lijst moties](#)

--

1.7 [Ingekomen stukken OGV](#)

De ontvangen stukken worden ter kennisgeving aangenomen.

2. Ter bespreking

2.1 [SV Werkwijze programma's en projectbesluiten \(2022OGV04\)](#)

Als gevolg van een technisch probleem start de geluidsband pas op een moment dat de vergadering al enige tijd geopend is.

Gedeputeerde Van Essen heeft dit agendapunt kort ingeleid waarna de voorzitter gelegenheid geeft tot vragen als de geluidsopname start.

De heer Karatas dankt de gedeputeerde en iedereen die heeft geholpen met de voorbereidingen. De heer Karatas wil vooraf zeggen dat dit alles toch in gang is gezet door de motie Positie PS. De heer Karatas heeft twee technische vragen en kondigt een motie aan.

De inbreng van GroenLinks heeft zich vooral gericht op participatie, een breed en lastig begrip zoals iedereen weet. De fractie van GroenLinks vindt het belangrijk dat participatie goed geborgd wordt en is daarom tot de voorgenomen motie gekomen met de voorlopige titel 'Borging participatie en verkenning uitdaagrecht'. Dit speelt ook in het kader van het nieuwe wetsvoorstel Versterking participatie op decentraal niveau, dat parallel loopt met de Omgevingswet.

De motie is met een aantal collega's en partijen voorbereid en zal na vandaag met iedereen gedeeld worden. De heer Karatas vraagt iedereen om mee te denken, het onderwerp is immers statenbreed.

Vervolgens stelt de heer Karatas de vragen. Gezien is het programma Recreatie en Toerisme en de Statenbrief en inmiddels is de fase van vaststelling aangebroken. De heer Karatas vraagt of het correct is dat bij de vaststelling van een programma wel zienswijzen ingediend kunnen worden, maar geen bezwaar of beroep mogelijk is. En als dat zo is, wat betekent dit dan in het kader van het algemene bestuursrecht. De heer Karatas is akkoord met latere beantwoording van deze vraag.

Net zoals er voor participatie een motivering is, bestaat dat ook voor brede welvaart. Die is de heer Karatas echter niet helemaal helder en daarom de vraag of dit beter gemotiveerd kan worden.

De voorzitter vraagt de gedeputeerde of het mogelijk is om de technische vragen van de heer Karatas direct in de beantwoording mee te nemen. De voorzitter wijst vervolgens op het protocol dat technische vragen voorafgaand aan een vergadering gesteld dienen te worden en verzoekt de heer Karatas om dit protocol een volgende keer te volgen.

Mevrouw De Man dankt eenieder voor de samenwerking en hoopt dat men elkaar binnenkort weer gewoon fysiek kan ontmoeten. Het gaat om een lastig en ingewikkeld onderwerp en juist daarom vindt mevrouw De Man de wijze waarop het besproken is heel fijn. Het is terug te zien dat veel dingen zijn verbeterd en mevrouw De Man ziet dat ook haar opmerkingen zijn verwerkt. In de introductie had de gedeputeerde het over een grotere rol, maar mevrouw De Man is zich bewust van een nietige rol in dit proces dat is ingegeven door wetgeving.

Om nog meer richting te geven aan de volksvertegenwoordigende rol van PS kondigt mevrouw De Man een amendement aan in de overtuiging dat dit recht doet aan het verzoek om ieders rol tot zijn recht te laten komen en waarbij niet te veel tijd verbruikt wordt.

Het amendement gaat in op bladzijde 11, punt 4 Vaststellen ontwerp of concept van een programma en bespreking / ter inzage legging. Er is al gesproken over het moment dat PS aan zet is en toetst of het ontwerpbesluit dat GS ter inzage wil leggen voldoet aan de meegegeven kaders. Op dat moment moeten de indieners van de zienswijzen de mogelijkheid krijgen om bij PS in te spreken. Zodat PS nog de mogelijkheid heeft om iets aan GS mee te geven. Dit moet dan gelijktijdig plaatsvinden. Mevrouw De Man is van mening dat dit nu nog niet duidelijk omschreven staat en zou het liefste zien dat in de publicatie van de ter inzage legging van het ontwerpprogramma de datum genoemd wordt van de commissievergadering waar ingesproken kan worden. Op dergelijke wijze is het voor indieners van een zienswijze duidelijk wanneer men aan de beurt is en op welk moment men z'n ei kwijt kan. Op dergelijke wijze heeft het inspreken betekenis. Met dank aan de ambtelijke organisatie zal mevrouw De Man het amendement nog verder uitwerken en per mail verspreiden. Maar nu al wel graag de reactie van de gedeputeerde.

De heer Weyers dankt voor de heldere uitleg van de gedeputeerde. De fractie van JA21 zal het amendement van mevrouw De Man goed bestuderen. Ook de heer Weyers betreurt enigszins dat de voorkeur voor PS dicht blijft. Daar is de vorige vergadering ook uitvoerig over gesproken, de heer Weyers refereert hierbij aan de discussie die daarover met de gedeputeerde tijdens de vorige vergadering is gevoerd.

De heer Weyers verwijst naar het niet gehonoreerde gedeelte, het gedeelte waarbij PS niet nodig is voor projectbesluiten, waarover alleen door GS wordt besloten. De vraag is om welke reden dit niet gehonoreerd is. Komt dit voort uit de Omgevingswet of is het specifiek een aan gelegenheid van de provincie Utrecht. Indien het laatste het geval is dan ziet de heer Weyers aangrijpingspunten voor een amendement.

De heer Westerlaken spreekt waardering uit voor de gedeputeerde en ambtenaren die hard aan dit onderwerp hebben gewerkt en het doorlopen proces mogelijk hebben gemaakt. Nog niet eerder sinds de heer Westerlaken deel uitmaakt van de Staten is er zo uitgebreid gesproken over een procedure zoals die nu, in afwijking op wat wettelijk is geregeld, gevoerd gaat worden. De heer Westerlaken is verheugd dat het typische karakter van de Omgevingswet zulke dingen mogelijk maakt.

In de oplegger van het voorstel staat dat het participatieproces nog vastgelegd moet worden. Maar in de vorige periode van de Staten is er in het kader van de Landbouwvisie en de Omgevingsvisie al eens uitgebreid gediscussieerd over een participatieproces. De heer Westerlaken zou het zonde vinden als alle kennis van toen niet gebruikt wordt c.q. dat alles overnieuw gedaan gaat worden.

Verder heeft de heer Westerlaken begrepen dat de Provincie in voorkomende gevallen bepaalde bevoegdheden aan gemeenten kan overdragen. Bijvoorbeeld als het gaat om de plaatsing en bouw van windmolens. De vraag is of GS dergelijke gevallen nog voorlegt aan PS of wordt PS daarvan niet op de hoogte gesteld.

Mevrouw De Widt vindt dat er niet genoeg complimenten gegeven kunnen worden aan mevrouw Raaijmakers en het hele team voor de bergen werk die verzet zijn. Het is prettig te lezen dat er veel gedaan is met alles wat op 1 december besproken is, de fractie van D66 herkent heel veel daarvan. Alles is nieuw en hoe er geëvalueerd gaat worden is ook keurig vastgelegd.

Mevrouw De Widt wijst er op dat het heel belangrijk is dat PS ook meedoet in het netwerk omgevingsgericht werken en kan ervaren wat er allemaal gebeurt. Daarover zou mevrouw De Widt deze vergadering graag iets meer horen.

Het amendement van mevrouw De Man lijkt een buitengewoon praktische invulling als het gaat om iets meer duidelijkheid te geven aan insprekers. D66 steunt dit amendement al bij voorbaat.

De heer Suna is allereerst verheugd over de wijze waarop de wijzigingen zijn verwerkt. De wijzigingen zijn goed zichtbaar en daarnaast is het ook heel prettig dat bij de wijzigingen ook de eisen richting de evaluatie zijn opgenomen. Tevens heeft participatie meer aandacht gekregen en dat is ook goed.

De voorgenomen motie van GroenLinks spreekt de PvdA in beginsel zeker aan, de heer Karatas zal hierover benaderd worden.

Vervolgens brengt de heer Suna schema 1 van de werkwijze van programma's voor fysieke leefomgeving ter sprake. In het schema zijn twee stromen opgenomen. Er wordt over gesproken dat óf GS met het ontwerp doorgaat, óf dat het ontwerp richting de Staten gaat. De vraag is of deze commissie een keuze moet maken uit één van beide mogelijkheden of dat er per situatie/project bekeken wordt op welke wijze er invulling gegeven gaat worden. Mocht het zo zijn dat de commissie een keuze moet maken dan geeft de heer Suna aan een voorkeur te hebben dat het richting de Staten komt.

Als laatste gaat de heer Suna in op het aangekondigde amendement van de VVD. Het lijkt de heer Suna een interessant voorstel. Op het moment dat het op papier staat wil de heer Suna er nog wel even scherp naar kijken, maar op zich klinkt het goed.

Mevrouw Rikkoert is, net als veel voorgaande sprekers, blij dat het proces zo zorgvuldig is doorlopen en dat het mogelijk is geweest om het gesprek zo vaak te voeren. Het is mooi dat de punten van de vorige keer grotendeels zijn meegenomen.

De fractie van de ChristenUnie ziet nog steeds de meerwaarde van een externe procesbegeleider, maar heeft er ook vertrouwen in dat de griffie het goed gaat oppakken.

Mevrouw Broere geeft aan even uit beeld te zijn geweest waardoor het voorgaande niet helemaal goed gevolgd kon worden. Om die reden maakt mevrouw Broere geen gebruik van deze termijn.

De heer Hazeleger vraagt verduidelijking over de opmerking van mevrouw Rikkoert inzake een externe procesbegeleider. De heer Hazeleger meent zich namelijk te herinneren dat tijdens een vorige vergadering het juist de fractie van de ChristenUnie was die de wens uitsprak dat de griffie de procesbegeleiding ging doen.

Mevrouw Rikkoert antwoordt dat de fractie van de ChristenUnie nog steeds de voorkeur heeft voor een externe procesbegeleider. Maar er is de vorige vergadering uitgebreid over gesproken en de fractie denkt dat de griffie hier ook een goede rol in kan spelen. Dat moet in ieder geval eerst maar eens geprobeerd worden.

De heer Hazeleger vervolgt hierna zijn termijn. De vorige keer heeft de heer Hazeleger al veel roem gezwaaid richting het college en de betrokken ambtenaren over het proces waarmee tot dit Statenvoorstel is gekomen. Het proces is een voorbeeld van hoe de Staten betrokken moeten worden. Als de verdere werkwijze hetzelfde is als de manier waarop de werkwijze tot stand is gekomen dan heeft de fractie van de SGP daar wel vertrouwen in.

De heer Hazeleger is erg blij met het voorstel van mevrouw De Man en is benieuwd wat de gedeputeerde er van vindt. De heer Hazeleger vond het een van de moeilijkste punten en was er nog niet over uit, maar de oplossing van mevrouw De Man klinkt best wel goed. De heer Hazeleger wordt er graag verder bij betrokken.

Wel vraagt de heer Hazeleger zich nog af wat nu precies onder dit programma of deze werkwijze valt. Aan het einde van de vorige vergadering is daar ook al even over gesproken en werd aangegeven dat de Sociale Agenda ook onder de werkwijze valt. Dat betekent dat zo'n beetje alles eronder valt en is de vraag waar de grens ligt.

Een klein beetje in diezelfde lijn is de vraag wat gedaan wordt met uitvoeringsprogramma's en samenwerkingsagenda's. De heer Hazeleger heeft hier al aandacht voor gevraagd, maar er lijkt niets gewijzigd. Dat betekent dat het nog steeds zo is dat het kan gebeuren dat een uitvoeringsprogramma of samenwerkingsprogramma zonder betrokkenheid van de Staten

passeert. Want die worden dan nog steeds niet standaard op de agenda gezet lijkt het. De heer Hazeleger ontvangt hierop graag een reactie. Als voorbeeld noemt de heer Hazeleger het gesprek dat hij gisteren had met een tijdelijk gedeputeerde over de Regionale Veenweiden strategie. Zou deze strategie in de werkwijze als Statenvoorstel langs komen of kan GS het binnen de eigen bevoegdheid houden en uitsluitend een statenbrief ter info sturen. Het verzoek is om dit aan te scherpen.

Als laatste punt maakt de heer Hazeleger een vergelijking tussen twee programma's. Gisteren is over het definitieve Bodem en Water programma gesproken en volgende week staat Recreatie en Toerisme op de agenda van de commissie Bestuur, Economie en Middelen. Tussen beide programma's viel een belangrijk verschil op te merken. Bij Recreatie en Toerisme staat de inbreng van de commissie namelijk netjes verwoord en er staat een reactie wat daarmee is gedaan. Dat was bij het programma Bodem en Water niet het geval. De heer Hazeleger vraagt een bevestiging dat de werkwijze die nu vastgelegd wordt de werkwijze van Recreatie en Toerisme van gedeputeerde Schaddelee is. Dus dat de inbreng van de Staten wordt samengevat en dat er wordt aangegeven wat daarmee wordt gedaan.

Gedeputeerde Van Essen dankt als eerste voor alle complimenten en is blij te horen dat de opmerkingen die tijdens de vorige commissievergadering zijn gemaakt herkenbaar worden teruggezien. Mevrouw Raaijmakers is digitaal bij deze vergadering aangesloten en heeft de complimenten dus gehoord. De gedeputeerde wijst er op dat er nog een aantal andere mensen hebben meegewerkt en zal de complimenten ook aan hen doorgeven. Het voorstel heeft veel impact en er wordt echt aan gehecht om dit op een goede manier met elkaar te gaan doen. Er is heel hard aan gewerkt.

Vervolgens start de gedeputeerde de beantwoording en begint met de aangekondigde motie van GroenLinks. Participatie is een belangrijk onderwerp en om die reden is hierover veel toegevoegd aan het Statenvoorstel. De heer Karatas geeft aan dat de motie gaat over participatie en uitdaagrecht en de borging daarvan. Dat gaat over hoe inwoners, ondernemers, eigenlijk de hele samenleving en wellicht zelfs mede-overheden worden betrokken bij besluitvorming. Dat gaat breder dan het voorliggende Statenvoorstel. Gezien het belang van het onderwerp vraagt de gedeputeerde om de motie vroeg te delen zodat erover van gedachten gewisseld kan worden. Omdat de motie over de hele breedte gaat geeft de gedeputeerde in overweging om de motie in te dienen tijdens de behandeling van de Omgevingsverordening maar uiteraard is dat aan de heer Karatas. De gedeputeerde hecht eraan om te noemen dat de portefeuille participatie onder collega Schaddelee valt, het is goed om gedeputeerde Schaddelee te betrekken zodat die mee kan denken. De gedeputeerde ziet de motie, die over een belangrijk onderwerp gaat, graag tegemoet.

Het gestelde van de heer Karatas dat er wel zienswijzen, maar geen bezwaar en beroep mogelijk zijn op programma's is correct. Hier is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Verder verwijst de gedeputeerde ook naar artikel 16.27 van de Omgevingswet.

Als laatste gaf de heer Karatas aan dat het kopje Brede Welvaart wat summier is. De gedeputeerde gaat ervan uit dat de heer Karatas hierbij doelde op het Statenvoorstel en merkt op dat dit voorstel heel technisch is. Het voorstel behelst afspraken over het samenwerken van college en Staten. De impact van dit specifieke voorstel op Brede Welvaart en brede welvaartsindicatoren is beperkt. Om die reden is er een vrij korte tekst opgenomen.

De heer Karatas vraagt of een schriftelijk beantwoording van zijn vragen mogelijk is waarna er eventueel nog vervolgvragen gesteld kunnen worden. Het is belangrijk in hoeverre er een vervolg gegeven kan worden op een bepaalde zienswijze. Of het een besluit is of een algemeen verbindend voorschrift. De heer Karatas vindt het niet precies duidelijk wat een programma inhoudt en vandaar de gestelde vragen.

De voorzitter begrijpt de vragen en is ook zeker van mening dat er aan tegemoet gekomen moet worden, maar verzoekt de heer Karatas wel om de vragen nog even kort op de mail te zetten zodat daar vervolgens op gereageerd kan worden.

De heer Karatas zegt dit toe.

Gedeputeerde Van Essen is van mening dat de vragen van de heer Karatas afdoende zijn beantwoord. Mochten er vervolgvragen bestaan is het inderdaad goed om die schriftelijk te stellen zodat er ook schriftelijk geantwoord kan worden. Op die wijze kunnen zaken goed uitgezocht worden en wordt er recht gedaan aan de vragen. Het gaat immers om zware juridische onderwerpen en teksten.

Gedeputeerde Van Essen vervolgt hierna de beantwoording. Het amendement dat mevrouw

De Man aankondigt gaat erom dat bij de publicatie van het ontwerpprogramma al een spoorboekje zit hoe de verdere besluitvorming plaatsvindt en dan met name wanneer de bespreking in de commissie zal plaatsvinden. Zodat dit duidelijk is voor de buitenwereld. Dat lijkt de gedeputeerde werkbaar, maar het vraagt wel een goede afstemming tussen de zienswijzeprocedure en de agenda van de commissie. Die afstemming is een gezamenlijke taak. Maar de gedeputeerde vindt het idee om bij het zienswijzetrject de buitenwereld te wijzen op wanneer de Staten dit bespreekt wel in lijn is met hoe het nu op papier staat. Want in het voorstel staat ook dat er in die fase desgewenst een mogelijkheid bestaat om in te spreken. Daar past het bij, maar het lijkt de gedeputeerde goed als mevrouw De Man de technische invulling van het amendement ambtelijk nog verder afstemt.

De voorzitter informeert bij mevrouw De Man of de samenvatting van de gedeputeerde overeenkomt met de bedoeling van het voorgenomen amendement.

Mevrouw De Man dankt de voorzitter voor deze attente geste. Het valt mevrouw De Man op dat de gedeputeerde andere woorden kiest. Waar mevrouw De Man spreekt over 'betekenis geven' en 'volksvertegenwoordiging' merkt de gedeputeerde op dat het lekker praktisch is. Maar het komt op hetzelfde uit en daar is mevrouw De Man blij mee. Mevrouw De Man merkt vervolgens op dat de ambtelijke ondersteuning reeds akkoord heeft gegeven op het idee. Gedeputeerde Van Essen vervolgt hierna de beantwoording en gaat in op de vraag van JA21 of het vaststellen van projectbesluiten en programma's door GS een keuze is van de provincie Utrecht of in de wet is verankerd. Het laatste is het geval, het is in de wet verankerd. Dat geldt zowel voor programma's als voor projectbesluiten.

De heer Westerlaken licht op verzoek zijn vragen nog een keer toe. In het stuk wordt over participatie gezegd dat daar nog een proces voor geschreven gaat worden. De heer Westerlaken is echter van mening dat er over het participatieproces reeds is nagedacht bij de vaststelling van de Landbouwvisie en later de Omgevingsvisie. De vraag is of alles overnieuw gedaan gaat worden of dat de opmerkingen die destijds door alle partijen gemaakt zijn al meegenomen worden.

Gedeputeerde Van Essen antwoordt dat de vastgestelde Omgevingsvisie het uitgangspunt is voor GS. Dus ook wat daarin is opgenomen over participatie. Tegelijkertijd vraagt participatie in de context van de Omgevingswet verdere uitwerking en doordenken hoe daar invulling aan gegeven gaat worden. De eerdere ervaringen, wat daarover in de Omgevingsvisie staat, zullen uiteraard bij die uitwerking betrokken worden. In de startbrief voor een programma zal ook aangegeven worden hoe invulling gegeven wordt aan participatie en ook daar zullen dit soort zaken bij betrokken worden. Onder de hoede van gedeputeerde Schaddelee wordt in de Provincie gewerkt aan een bredere strategie en een Participatieverordening dus ook daarin zal het verder z'n beslag krijgen. De gedeputeerde zal de opmerkingen van de heer Westerlaken ook meegeven aan collega die participatie in portefeuille heeft.

Het overdragen van bevoegdheden aan gemeenten inzake windmolens gaat niet om programma's maar het raakt wel aan de projectbesluiten. De werkwijze op dit moment is dat het college op verzoek van een gemeente een brief stuurt aan die betreffende gemeente. De afweging die daarbij gemaakt wordt raakt een aantal zaken die in de Elektriciteitswet staan opgenomen. Het is echter niet zo dat dit Statenvoorstel daar invloed op heeft.

De heer Westerlaken krijgt met het antwoord van de gedeputeerde niet helder wat er wel of niet gebeurt. De vraag was hoe de situatie op dit moment is bij de overdracht van bevoegdheden. In de Elektriciteitswet is met betrekking tot windmolens heel helder weergegeven welke de verantwoordelijke bestuurslaag is. Dat is de Provincie. De vraag is of het mogelijk is dat GS die bevoegdheden overdraagt aan een gemeente. De tweede vraag is of dit ook daadwerkelijk gebeurt. En de derde en aansluitende vraag is of het straks onder de Omgevingswet kan gebeuren zonder dat de Staten daarvan op de hoogte gesteld wordt.

Gedeputeerde Van Essen antwoordt dat GS op dit moment al de bevoegdheden kan overdragen, later onder de Omgevingswet kan dit ook. Het lijkt de gedeputeerde goed dat in voorkomende gevallen GS de Staten daar dan over informeert.

De heer Westerlaken informeert of de Staten die informatie dan met terugwerkende kracht kan ontvangen.

Gedeputeerde Van Essen zegt dit toe en zal de Staten een overzicht doen toekomen. De gedeputeerde vervolgt de beantwoording. D66 refereert aan het netwerk omgevingsgericht werken waarbij ook wordt gerefereerd aan het PUB. PUB is gekozen als vorm om op een informele manier overleggen te beleggen, om bij elkaar te komen en te kunnen inleven in elkaars situatie. Bij zo'n bijeenkomst is een keer omgevingsgericht werken in den brede als thema aan de orde geweest. Maar het netwerk omgevingsgericht werken echter is voortgekomen uit het

IFL (Innovatieprogramma Fysieke Leefomgeving) en het IGP (Integraal Gebiedsprogramma). Dat netwerk is binnen de eigen organisatie van de Provincie een soort buitenboordmotor om gebiedsontwikkelingen te kunnen versnellen en daar ook andere partijen bij te kunnen ondersteunen. Bij casussen die voor gemeenten ingewikkeld zijn kan dat deel van de organisatie ondersteuning aanbieden. Maar er wordt ook gekeken hoe de organisatie in den brede invulling aan dit onderwerp kan geven. In de geest van de Omgevingswet is dit heel belangrijk en dat is ook waarom binnen het programma Omgevingswet naast alle stukken en techniek ook een nadrukkelijke lijn van cultuur en gedragsverandering is opgenomen. Het netwerk is een eigen club die helpt om integraliteit te bewaken en gemeenten faciliteert en ondersteunt bij lastige trajecten. De ervaringen hiermee zijn heel goed, het netwerk wordt overvraagd op het moment. Ook intern merkt de gedeputeerde dat de samenwerking tussen IGP, IFL en nog een aantal een goede zet is geweest en z'n vruchten afwerpt.

De heer Suna herhaalt op verzoek zijn vraag aan de gedeputeerde en verwijst naar schema 1 op bladzijde 9 dat gaat over de werkwijze van de programma's van de Fysieke Leefomgeving. Hierbij staan twee verschillende situaties omschreven waarbij óf GS verder gaat óf dat men terugkomt bij de Staten. Daarbij was de vraag van de heer Suna of de commissie een keuze moet maken tussen die beide mogelijkheden of dat afhankelijk van het project de keuze gemaakt wordt. De vraag is dus hoe die twee genoemde mogelijkheden geïnterpreteerd moeten worden.

Gedeputeerde Van Essen informeert of de heer Suna doelt op het punt of kaderstelling wel of niet nodig is.

De heer Suna bevestigt dit.

Gedeputeerde Van Essen antwoordt dat het idee is dat het college in een startnotitie heel veel zaken rondom een programma aangeeft. Dit wordt gedaan volgens de lijst zoals weergegeven op pagina 10. Daarbij zal het college ook de inschatting maken of aanvullende kaderstelling nodig is of niet en dat in de statenbrief aan de Staten voorleggen. De Staten gaat deze brief bespreken en kan op dat moment aangeven het eens of juist niet eens te zijn met de inschatting van het college. En als de Staten in meerderheid van mening is dat aanvullende kaderstelling nodig is dan gaat die kant van het schema lopen.

De heer Suna dankt voor de duidelijke toelichting.

Gedeputeerde Van Essen vervolgt de beantwoording en merkt op dat de ChristenUnie niet echt vragen heeft gesteld. Mevrouw Rikkoert heeft aangegeven uit de voeten te kunnen met het voorstel dat de griffie de procesbegeleiding voor haar rekening neemt.

De SGP heeft opgemerkt dat de werkwijze bij Recreatie en Toerisme goed is bevallen. De gedeputeerde zal dit compliment doorgeven aan collega Schaddelee. Bij die nota van beantwoording zijn niet alleen de externe zienswijzen en de reacties daarop meegenomen, maar ook de opmerkingen vanuit de Staten en de reacties daarop. Dat is de werkwijze zoals die gevolgd gaat worden en deze werkwijze is ook toegevoegd aan het voorstel. De gedeputeerde weet niet zo snel waar dit in het voorstel staat omschreven, maar biedt aan om hier na de vergadering op terug te komen bij de heer Hazeleger.

De heer Hazeleger is hier mee akkoord en vraagt de gedeputeerde om ook nog op zijn andere vragen in te gaan.

Gedeputeerde Van Essen merkt op dat er per samenwerkingsprogramma wordt bepaald welk proces daarvoor doorlopen wordt. De besluitvorming daarover ligt bij de Staten. De Staten bepaalt of het een college bevoegdheid is of dat de Staten erover besluit. Deze werkwijze verandert niet, het blijft maatwerk.

Er wordt door de heer Hazeleger gesteld dat er rondom de uitvoeringsprogramma's niets is veranderd. Maar ook daarover is wel iets toegevoegd. De gedeputeerde verwijst naar pagina 10 bovenaan waar staat: 'De overige programma's vallen onder de noemer uitvoerings- of samenwerkingsprogramma. Voor deze programma's is stap 2 niet van toepassing. NB: Ten opzichte van de eerdere versie zijn stap 1 (startgesprek) en stap 3 (aanpak programma) samengevoegd tot 1 stap.'. Dit betekent dat er ook bij een uitvoeringsprogramma een startbrief is waar het een en ander wordt geschetst. Dit is mede naar aanleiding van de vorige besprekingen én op verzoek van de gedeputeerde toegevoegd omdat hiermee helder wordt gemaakt dat de Staten bij uitvoeringsprogramma's vooraf geïnformeerd wordt dat zo'n programma er aan komt. De gedeputeerde vindt dit echt een toevoeging omdat de Staten zo niet alleen beter zicht krijgt op welke Omgevingswet programma's in de pijplijn zitten, maar ook welke uitvoeringsprogramma's. Waar de Staten dan weliswaar alleen kennis van neemt, maar aan de voorkant kan de Staten er wel aandachtspunten over meegeven.

De vorige keer is er reeds stil gestaan bij wat er onder deze werkwijze valt. Dat zijn in principe

alle programma's die voortvloeien uit de Omgevingsvisie. En dat is inderdaad heel veel, dat zijn bijna alle programma's die binnen de organisatie spelen. De vraag kan gesteld worden of dit nu voor alle programma's handig is, wellicht is dat een punt om bij de evaluatie te betrekken. Maar het voordeel van dat het vrijwel alle programma's betreft is dat er meer eenduidigheid komt in de werkwijze.

De heer Hazeleger dankt voor de beantwoording. Het lijkt de heer Hazeleger goed om bij de evaluatie te kijken of de gekozen breedte inderdaad werkt.

De voorzitter inventariseert via de chat of er behoefte is aan een tweede termijn. Dit blijkt niet het geval. Alleen de heer Hazeleger heeft nog een kleine aanvullende vraag.

Het is voor de heer Hazeleger nog niet helemaal helder waarom de Staten nu opeens wel over de regionale Veenweidenstrategie gaat. De vraag is wat nu uiteindelijk de criteria zijn waaraan dit getoetst wordt.

Als laatste is de heer Hazeleger wel verheugd dat er aan het begin van het proces altijd een statenbrief komt waarin duidelijk wordt gemaakt of de Staten er over gaan of dat het binnen het college blijft. Om hierover een gevoel te krijgen vraagt de heer Hazeleger welke criteria daar langs worden gelegd.

Gedeputeerde Van Essen antwoordt te begrijpen dat het de heer Hazeleger met name gaat om samenwerkingsprogramma's. Een kenmerk van een samenwerkingsprogramma is dat het niet alleen een programma is van de Provincie, maar ook van anderen. Als bijvoorbeeld gekeken wordt naar de regionale Veenweidenstrategie dan staan op de voorkant ook de logo's van de Waterschappen. Ook die hebben een besluitvormende stap in dat programma. Dat is voor verreweg alle andere programma's niet het geval. Daar worden wel anderen bij betrokken, maar de besluitvorming ligt echt bij de Provincie. Een ander voorbeeld is de RES en soms geldt het ook voor zaken rond verstedelijking. Het Ontwikkelbeeld Amersfoort wordt bijvoorbeeld niet alleen door de Provincie vastgesteld, maar ook door mede-overheden. Dat is het karakter van samenwerkingsprogramma's en als dat aan de orde is is het goed om dat aan het begin van het proces met elkaar te delen en af te spreken hoe de besluitvorming daarover plaatsvindt.

De voorzitter stelt vast dat met deze laatste beantwoording van de gedeputeerde een einde is gekomen aan de bespreking van dit Statenvoorstel. De voorzitter stelt voor een normaal debat te kiezen voor dit voorstel, ook gezien het feit dat er een amendement en motie zijn aangekondigd. Vervolgens komen er via de chat diverse reacties binnen die wisselend voor een normaal debat of een klein debat zijn.

De heer Westerlaken merkt op dat als het amendement en de motie onderling al goed afgestemd zijn dat in een klein debat al ruim voldoende aan de orde kan komen.

Gedeputeerde Van Essen voegt toe dat er naast de motie en het amendement deze vergadering ook niet heel veel zaken zijn gedeeld waar nog heel uitgebreid met elkaar over gewisseld moet worden. Maar uiteraard is het aan de commissie om de debatvorm te kiezen.

De voorzitter stelt vast dat, gelet op de reacties, er gekozen wordt voor een klein debat. Er zijn al een aantal dingen met elkaar besproken, er is ruimte om de motie en het amendement in te dienen en ook aan de voorkant nog met elkaar te delen. Op deze manier moet het goed komen.

Mevrouw De Widt vindt de conclusie van de voorzitter om naar een klein debat te gaan iets te snel genomen. Het verschil is namelijk dat in een klein debat maar een ronde voor woordvoering bestaat en een normaal debat kent twee rondes. Dus als er nog iets uit te wisselen valt dan heeft men aan een normaal debat echt meer. Mevrouw De Widt pleit er voor om dit voorstel toch te agenderen als normaal debat. Mocht het niet nodig zijn dan hoeft de volledige tijd niet opgesoupeerd te worden, maar het geeft wel de ruimte om het goed te kunnen bespreken als daar aanleiding toe is.

De voorzitter stelt vast dat er dan toch gekozen wordt voor een normaal debat met daarbij wel de afspraak dat als de tijd niet nodig die beperkt wordt. De voorzitter wil hierbij ook nog meegeven om alles wat mogelijk is reeds voorafgaand aan de Statenvergadering uit te wisselen.

3

Ter kennisname stukken

3.1

[Memo Ontwikkelingen inwerkingtreding Omgevingswet \(2022OGV05\)](#)

4

Sluiting

De voorzitter merkt op dat in de volgende ronde de vaststelling van de Omgevingsverordening op het programma staat. Dit wordt in twee stappen gedaan. Op 23 februari 2022 is er vanaf 19.30 uur een speciale commissievergadering. Die vergadering is bedoeld voor de insprekers. Op 9 maart 2022 volgt dan de behandeling van het Statenvoorstel in de reguliere, reeds geplande commissievergadering. Voorafgaand aan beide vergaderingen zal getracht worden een ieder zo vroeg mogelijk te informeren en stukken te doen toekomen.

De voorzitter dankt iedereen voor de aanwezigheid en inbreng. Er wordt uitgekeken naar de behandeling van het voorstel in de Statenvergadering. De voorzitter sluit de vergadering om 20.45 uur.